

WEGWIJS IN energie

WEGWIJS IN ENERGIE

in drie stappen...

Het sociaal tarief voor gas en elektriciteit

Het sociaal stookoliefonds

Het gas- en elektriciteitsfonds

Wegwijs in energie

Toegang tot energie is van levensbelang. Het stelt ons in staat om in basisbehoeften te voorzien. De federale overheid komt via de OCMW's tussen via drie maatregelen:

1. Het sociaal tarief voor gas en elektriciteit.
2. Het sociaal stookoliefonds.
3. Het gas- en elektriciteitsfonds.

Daarnaast heeft elk OCMW en gewest zijn eigen regels. De eerste gesprekspartner is steeds het OCMW van je gemeente. Deze zal je zo goed mogelijk informeren en begeleiden.

De goedkoopste energie, is de energie die je niet gebruikt. Het rationeel gebruik van energie zorgt ervoor dat je evenveel (of meer) kan doen met minder energie. Je hoeft dus met verminderd energieverbruik niet in te boeten aan comfort. Een voorbeeld is de spaarlamp: evenveel licht voor een pak minder energie en dus minder uitgaven. Het lokale OCMW kan je doorverwijzen naar instellingen die je helpen je energiefactuur te verminderen, je levensstandaard op peil te houden en bij te dragen tot een duurzame toekomst.

Het sociaal tarief voor gas en elektriciteit

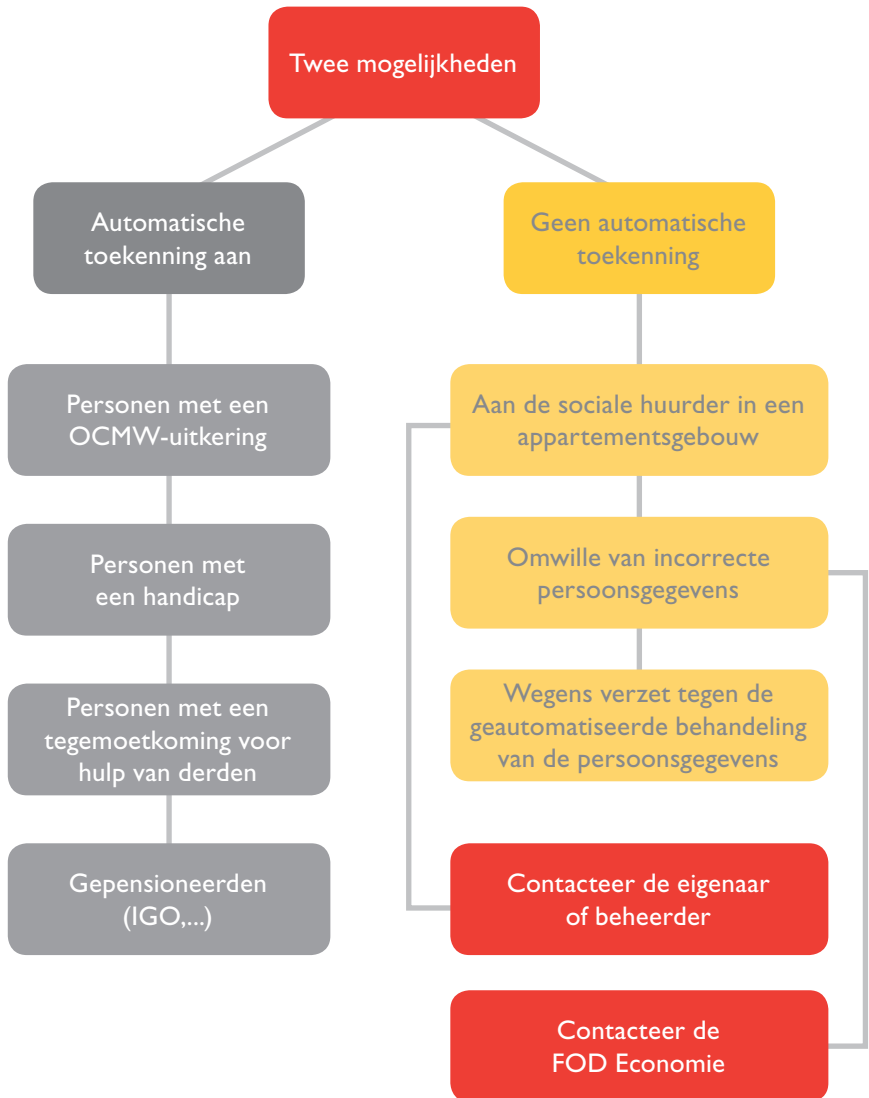
I.I. Wat is het sociaal tarief voor gas en elektriciteit?

Het sociaal tarief voor gas en elektriciteit:

- Is een voordeeltarief in functie van jouw situatie,
- De leverancier is verplicht om het tarief toe te passen wanneer je er recht op hebt;
- Het is identiek bij alle leveranciers;
- De betaling van de BTW en de federale bijdrage blijft verplicht.

In de meeste gevallen past de energieleverancier het sociaal tarief voor gas en elektriciteit automatisch toe.

1.2 Schema

Wie heeft er recht op?

Het sociaal tarief voor gas en elektriciteit is gekoppeld aan de verblijfplaats (= het adres van het bevolkingsregister). Dit wil zeggen dat wanneer je vaak elders verblijft, het sociaal tarief enkel zal worden toegepast op het adres waar je wettelijk verblijft. Bij een verhuis is het daarom belangrijk om je gegevens zo snel mogelijk te laten wijzigen bij je energieleverancier en bij de gemeente om van het sociaal tarief te kunnen genieten op het nieuwe leveringsadres.

Categorie 1: personen die een OCMW-uitkering ontvangen.

OCMW-uitkeringen zijn:

- Een (equivalent) leefloon;
- Een maatschappelijke steun verstrekt door het OCMW die geheel of gedeeltelijk wordt terugbetaald door de federale overheid;
- Een voorschot uitbetaald door het OCMW op een sociale uitkering van categorie 1 of categorie 2.

Categorie 2: personen die een uitkering ontvangen van de Algemene Directie Personen met een Handicap, en meer in het bijzonder:

- Een uitkering als persoon met een handicap op basis van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 65%;
- Een inkomen vervangende tegemoetkoming;
- Een integratietegemoetkoming;
- Een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden;
- Een tegemoetkoming voor hulp van derden;
- Een bijkomende kinderbijslag voor kinderen die getroffen zijn door een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van minstens 66%.

Categorie 3: Personen die een uitkering ontvangen van de Rijksdienst voor Pensioenen, en meer in het bijzonder:

- Een inkomensgarantie voor ouderen (IGO);
- Een gewaarborgd inkomen voor bejaarden;
- Een tegemoetkoming als persoon met een handicap op basis van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 65% (een aanvullende tegemoetkoming of een aanvullend leefloon);
- Een tegemoetkoming voor hulp van derden.

Categorie 4: De sociale huurder in een appartementsgebouw. Het sociaal tarief is in dit geval enkel van toepassing voor aardgas.

Je ontvangt het sociaal tarief niet automatisch. Niet jij, maar de eigenaar of beheerder van het appartementsgebouw heeft immers het energiecontract gesloten. Hij moet het sociaal tarief aanvragen.

Neem dus contact op met de eigenaar of beheerder van het appartementsgebouw om te weten of het sociaal tarief wordt toegepast.

Hoe kan je het sociaal tarief voor gas of elektriciteit ontvangen?

1.4.1. Een automatische toekenning:

Sinds 1 juli 2009 wordt het sociaal tarief meestal automatisch toegekend aan de rechthebbenden die behoren tot categorie 1, 2 of 3 (zie punt 1.3).

De FOD Economie staat in voor deze automatische toepassing en deelt de distributienetbeheerders en de energieleveranciers mee aan welke klanten zij het sociaal tarief moeten toekennen, voor welke aansluitingspunten en voor welke periode. De FOD Economie vernieuwt zijn gegevensbank om de 3 maanden, waardoor het kan zijn dat je met een vertraging op de hoogte wordt gebracht van het feit dat je het sociaal tarief geniet. Het feit dat je geniet van het sociaal tarief staat op de factuur. Het is mogelijk dat de energieleverancier je vraagt naar de gezinssamenstelling.

1.4.2. Geen automatische toekenning:

Bij volgende drie situaties kan het sociaal tarief niet worden geautomatiseerd:

A. Niet coherente persoonsgegevens

De persoonsgegevens die bij je energieleverancier gekend zijn, komen niet overeen met de gegevens in het rijksregister (identiteitskaart).

Voor meer informatie kan je contact opnemen met de FOD Economie waarvan je het adres onder punt 1.10 terugvindt.

B. Verzet tegen de geautomatiseerde behandeling van de persoonsgegevens

Je kan verzet aantekenen tegen het gebruik en de behandeling van je persoonlijke gegevens. Voor meer informatie kan je contact opnemen met de FOD Economie.

C. Je behoort tot categorie 4 (zie punt 1.3).

Zijn papieren attesten nodig?

Papieren attesten zijn enkel nodig als het sociaal tarief je niet automatisch wordt toegekend.

Vraag een attest aan de instelling die de tussenkomst toekent en stuur dit naar je energieleverancier.

Wanneer start het sociaal tarief?

Het sociaal tarief wordt per kwartaal toegepast. Het vangt aan bij het begin van het kwartaal waarin de beslissing valt dat je tot één van de rechthebbende categorieën behoort en dit telkens tot op het einde van het jaar.

Startdata zijn de eerste dag van elk kwartaal of m.a.w.: 1 januari, 1 april, 1 juli of 1 oktober. De einddatum van het recht is steeds 31 december. Voorbeeld: wanneer de beslissing wordt genomen op 15 maart, is de startdatum 1 januari. Wanneer de beslissing op 15 april valt, wordt het sociaal tarief dus vanaf 1 april toegepast.

Als je het daarop volgende jaar nog steeds tot één van de categorieën van rechthebbenden behoort, wordt het recht voor gas en elektriciteit automatisch verlengd.

De leveranciers zullen het sociaal tarief op dezelfde manier toepassen op basis van een papieren attest.

Wat indien je geen sociaal tarief krijgt, maar van mening bent dat je er wel recht op hebt?

- Je richt je tot de instelling die de tussenkomst toekent of tot het OCMW om na te gaan of je er recht op hebt;
- Je vraagt een papieren attest;
- Je bezorgt het papieren attest aan je energieleverancier.

1.8 Wanneer is het sociaal tarief niet van toepassing?

Het sociaal tarief voor gas en elektriciteit is niet van toepassing voor:

- Tweede verblijfplaatsen (dit wil zeggen andere adressen dan je domicilieadres);
- Gemeenschappelijke delen van appartementsgebouwen;
- Professionele klanten;
- Occasionele klanten en tijdelijke aansluitingen.

1.9 Zijn er andere categorieën van rechthebbenden?

De werking van de elektriciteits- en gasmarkt wordt opgevolgd door regulatoren. Dit zijn instellingen met de wettelijke bevoegdheid om bepaalde aspecten van de markt te reguleren, zoals een controle op prijzen, concurrentie, openbare dienstverplichtingen en marktmechanismen.

Regulatoren hebben vaak ook een adviserende functie ten aanzien van de overheden en een informatieve taak ten aanzien van de verbruikers.

De regionale overheden kunnen voor hun gewest bijkomende categorieën of gunsttarieven bepalen. Voor meer informatie kan je contact opnemen met het OCMW of met de regionale regulatoren:

Vlaanderen: VREG	Wallonië: CWaPE	Brussel: Brugel
T: 1700 www.vreg.be De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG)	T: 081 33 08 10 www.cwape.be La Commission wallone pour l'énergie (CWaPE)	T: 0800 97 198 www.brugel.be Brussel Gas Elektriciteit

Waar vind je meer informatie?

Algemene Directie Energie - Sociale Energie
Koning Albert II - laan 16, 1000 Brussel

Website: <http://economie.fgov.be>

Tel.: 0800 120 33 (9 - 17 uur)

Fax: 0800 120 57

E-mail: soc.ener@economie.fgov.be

Via <https://soctar.belgium.be> kan je nagaan of het sociaal tarief auto-matisch wordt toegepast, voor welk contract en voor hoe lang.

Het sociaal stookoliefonds

Wie heeft er recht op?

Het sociaal stookoliefonds is van toepassing voor:

- **Huisbrandolie in bulk:** Stookolie of huisbrandolie besteld in liters voor het vullen van een brandstoftank aan huis;
- **Huisbrandolie aan de pomp:** Stookolie of huisbrandolie, maar aangekocht in kleine hoeveelheden (bidons van 5 à 10 liter) nodig voor petroleumkachels;
- **Verwarmingspetroleum type c aan de pomp:** Vloeibare brandstof voor petroleumkachels aangekocht in kleine hoeveelheden (5 à 10 liter);
- **Propaangas in bulk:** Gas verkocht in liters om een tank te vullen.

Het sociaal stookoliefonds is niet van toepassing voor:

- Aardgas via aansluiting op het stadsdistributienet;
- Propaangas en butaangas in flessen.

Het fonds werkt het hele jaar.

2.2 Heb jij recht op een verwarmingstoelage?

Volgende categorieën komen in aanmerking:

Categorie 1: Personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming van de ziekte- en invaliditeitsverzekering (leefloon, inkomensgarantie voor ouderen, maatschappelijke dienstverlening, handicap, ...).

Categorie 2: personen met een laag inkomen.

Het bedrag van het jaarlijks bruto belastbaar inkomen van het huishouden mag niet hoger zijn dan € 17.649,88 vermeerderd met € 3.267,47 per persoon ten laste.¹ Wanneer het volledige huishouden echter de verhoogde tegemoetkoming geniet, zal er geen onderzoek naar de inkomens worden uitgevoerd.

Categorie 3: Personen met schuldenlast

Wanneer je een collectieve schuldenregeling hebt of in schuldbemiddeling bent en het OCMW bovendien vaststelt dat je de verwarmingsfactuur niet kan betalen.

2.3 Hoeveel bedraagt de toelage?

Het bedrag van de toelage hangt af van de brandstofsoort, de prijs per liter en de categorie waartoe je behoort.

Voor in kleine hoeveelheden aan de pomp aangekochte huisbrandolie of verwarmingspetroleum (type c) is er een vaste toelage van € 210. Er moet een bewijs worden geleverd van de aankoop.

Voor in grote hoeveelheden geleverde brandstoffen schommelt de toelage tussen 14 cent en 20 cent per liter. Hoe hoger de prijs, hoe groter de tegemoetkoming.

Per verwarmingsperiode en per gezin dat in dezelfde woning verblijft, wordt deze toelage toegekend voor maximum 1.500 liter.

¹ Onder persoon ten laste wordt verstaan, een lid van het huishouden dat over een netto jaarinkomen beschikt dat lager is dan € 3.140; de gezinsbijslag en het onderhoudsgeld voor kinderen niet meegeteld.

2.4

Waar en wanneer een aanvraag indienen?

Je aanvraag dien je in bij het OCMW van je gemeente en dit binnen de 60 dagen na de levering.

Wanneer je de factuur niet kan betalen kan je contact opnemen met het OCMW.

2.5

Welke documenten moet je voorleggen?

Je moet minstens de volgende documenten kunnen voorleggen:

- Een kopie van de identiteitskaart van de aanvrager;
- Een kopie van de factuur of de leveringsbon;
- Wanneer je in een appartementsgebouw woont, een attest van de eigenaar of beheerder met de vermelding van het aantal appartementen waarop de factuur betrekking heeft;
- Voor categorie 3 (personen met schuldenlast) een kopie van de beslissing tot toelaatbaarheid of van het attest van de schuldbemiddelaar.

Om na te gaan of je beantwoordt aan de inkomensvoorwaarden zal het OCMW online je inkomensgegevens raadplegen, rechtstreeks bij de FOD Financiën. Daarnaast zal het OCMW ook de gegevens van je gezinsleden bekijken. Het OCMW kan contact met je opnemen voor bijkomende inlichtingen.

2.6

Waar vind je meer informatie?

Voor meer informatie kan je het OCMW van je gemeente contacteren, telefoneren naar het gratis nummer **0800/90.929** of een kijkje nemen op de website **www.verwarmingsfonds.be**

De bedragen van de prijsdrempels die in deze folder vermeld worden, gelden onder voorbehoud van een eventuele indexering.

2.7

Wat kan je doen bij een weigering?

Wanneer het OCMW weigert je te helpen, is het mogelijk om in beroep te gaan bij de arbeidsrechtbank en dit binnen een termijn van drie maanden na de beslissing van het OCMW. Het OCMW maakt haar beslissing bekend via een brief.

3 Het gas- en elektriciteitsfonds

De OCMW's kunnen materiële hulp toekennen aan gezinnen die het moeilijk hebben om hun energiefacturen te betalen via het gas- en elektriciteitsfonds.

3.1 Voor wie is dit bestemd?

Voor iedereen (eigenaar of huurder) die het moeilijk heeft om zijn energiefactuur te betalen.

Nadat het OCMW een aangepast sociaal onderzoek heeft gevoerd, kan het tussenkomen via curatieve of preventieve acties.

3.2 Welk soort steun?

Op curatief niveau komt het OCMW tussen:

- Door te onderhandelen over afbetalingsplannen met de leveranciers;
- Door bepaalde facturen aan te zuiveren waardoor de persoon zich opnieuw in een financieel evenwicht bevindt.

Op preventief niveau kan het OCMW:

- Tussenkomen bij de aankoop van apparaten die minder verbruiken en efficiënter zijn (spaarlampen, apparaten van klasse A+, ...);
- Tussenkomen in de controle op, het onderhoud of het conform maken van energietoestellen (onderhoud van verwarmingsketels, ...);
- Tussenkomen in kleine of grote werken om het verbruik te verminderen (plaatsing van dubbele beglazing, isolatie van daken, ...). Opgelet: dit soort steun is niet automatisch en er zijn bepaalde voorwaarden. Voor de grote werken moet je eigenaar zijn van het gebouw;
- Zorgen voor het aanmaken / publiceren van pedagogisch materiaal in verband met energie;
- Samenwerkingsakkoorden sluiten met de vzw's, lokale actoren over energievragen.

De beslissing en het soort steun hangt af van het beleid van elk OCMW.

“WEGWIJS IN”

Brochure uitgewerkt in samenwerking met het ESF project ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting. Een uitgave van POD Maatschappelijke Integratie

De POD MI is een overheidsdienst die ernaar streeft een menswaardig bestaan te waarborgen aan alle personen.

<http://www.mi-is.be>

POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE
BETER SAMEN LEVEN
SPP INTÉGRATION SOCIALE
MIEUX VIVRE ENSEMBLE

Colofon

Deze brochure is een uitgave van POD Maatschappelijke Integratie.
<http://www.mi-is.be>

Eindnoot

Verantwoordelijke uitgever: Julien Van Geertsom, Koning Albert II-laan 30, 1000 Brussel
Vormgeving en opmaak: Commotie (www.commotie.be)
Deze publicatie mag vrij verveelvoudigd en verdeeld worden.